

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

BRUUK 1 EN KONINGIN WILHELMINAWEG 4

TE GROESBEEK

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek Bruuk 1 en Koningin Wilhelminaweg 4 te Groesbeek

Opdrachtgever	Aannemingsbedrijf Janssen-Groesbeek Postbus 215 6560 AE Groesbeek
Rapportnummer	11917.002
Versienummer	D3
Status	Eindrapportage
Datum	9 oktober 2020
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	Dhr. ing. R.M. Sanders
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Dhr. ir. B.H.H. Verdijk
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	8
	5.1 Huismus	8
	5.2 Gierzwaluw	8
	5.3 Vleermuizen	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	11
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Aannemingsbedrijf Janssen-Groesbeek opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Bruuk 1 en Koningin Wilhelminaweg 4 te Groesbeek.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van sloop van de huidige bebouwing en ontwikkeling van in totaal 6 vrijstaande woningen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in maart 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 11917.001 D1, d.d. 20 maart 2020).

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten (huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen) meer informatie is benodigd.

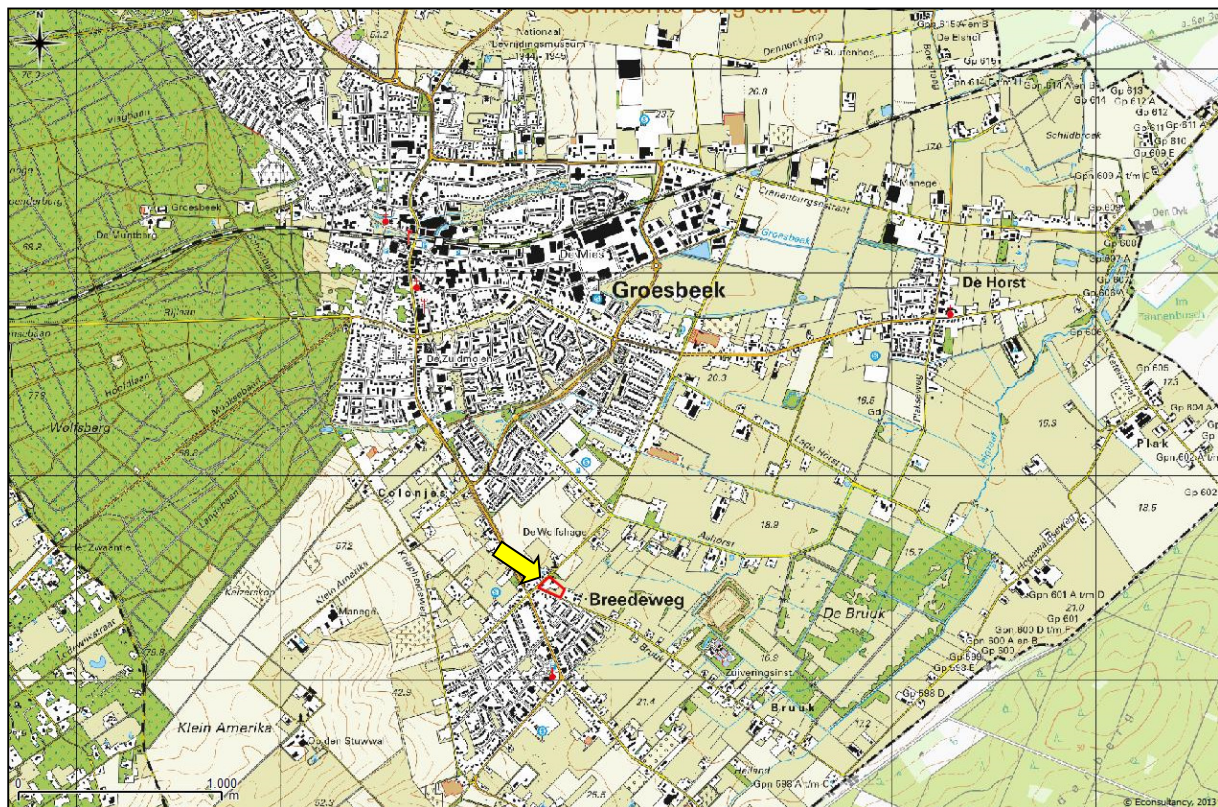
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 6.900 \text{ m}^2$) ligt aan de Bruuk 1 en Koningin Wilhelminaweg 4, aan de noordkant van Breedeweg (figuur 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 193.333$, $Y = 419.456$.

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met vier opstallen, waarvan één een woonhuis betreft. Tevens staan er tenminste twaalf grote bomen, waarvan een aantal coniferen.

Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt een perceel met een vervallen woning erop. Verder ten noorden begint akkerlandschap. Ten zuiden is een woonwijk gelegen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Vooraanzicht woonhuis en schuurtje.

Figuur 4. Een van de schuren op het perceel met klimop overgroeid.

Figuur 5. Een van de schuren op het perceel.

Figuur 6. Overzicht van het perceel van westen naar oosten gezien.

Figuur 7. Vrijstaande bomen op zuidelijk deel van het perceel.

Figuur 8. Schuur ten noordoosten van het woonhuis.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de huidige woning en de schuren te slopen en op de locatie in totaal zes vrijstaande woningen te realiseren. Hiertoe worden (nader te bepalen) bomen gekapt. De tuin ten zuidoosten van het woonhuis met de dichte begroeiing en de zuidoostelijke helft van het perceel blijven ongemoeid. Zie figuur 9 voor het nieuwe inrichtingsplan.

Figuur 9. Inrichtingsplan onderzoekslocatie (rood omkaderd) (bron: Janssen-Groesbeek).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Tabel 1. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschied habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Onthefingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar mogelijke nesten van huismus en gierzwaluw
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar mogelijke verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief aanwezig in de omgeving
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Kleine marterachtigen		ja	nee	nee	nee	groenstroken behouden of aanvullend onderzoek naar bunzing, hermelijn en wezel
Algemene grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van egel, konijn en diverse muizensoorten
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bruine kikker en gewone pad
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		300 m	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend stikstofdepositie onderzoek
Natuurnetwerk Nederland		50 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.	nee	nee	nee	-

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Huismus

Voor het onderzoek naar huismus zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juli 2017).

Gierzwaluw

Voor het onderzoek naar gierzwaluw zijn tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument (BIJ12, versie juli 2017). De veldbezoeken vonden plaats gedurende de avondschemering, tussen 18.00 uur en zonsondergang. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen.

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functie noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetector met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven.

Tabel II bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel II. Overzicht van uitgevoerde veldbezoeken in 2020

		april		mei	juni	juli	augustus		september
vleermuizen	tijdstip	-	1 x ochtend en 2 x avond				-	2 x avond	
	datum		20 mei (ochtend) en 2 juni en 5 juli (avond)					28 augustus en 18 september	
	functie		zomer- en kraamverblijfplaats					paar/baltsverblijfplaats	
huismus	tijdstip	2 x overdag		-					
	datum	7 april en 20 april							
	functie	territorium							
gierzwaluw	tijdstip	-			3 x avond		-		
	datum				2 juni, 22 juni en 5 juli				
	functie				nestlocaties				

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C met uitzondering van de veldbezoeken van 7 en 20 april ten behoeve van het huismusonderzoek. Op 7 en 20 april waren de temperaturen niet lager dan 7 °C. De windsnelheid lag tijdens alle veldbezoeken beneden de 4 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens beide veldbezoeken zijn er in de omgeving van de onderzoekslocatie veelvuldig roepende en in- en uitvliegende huismussen waargenomen, deze bevonden zich voornamelijk op en rond de daken en dakgoten in de bebouwing aan de Koningin Wilhelminaweg. In deze bebouwing zijn huismusnesten aanwezig. Daarnaast gebruikten deze huismussen de omliggende tuinen en hagen als foerageer- en schuilplaats. Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen nesten van de huismus aangetroffen. In figuur 10 is aangegeven waar de huismusnesten zich bevinden.

Met het plan zullen er geen huismusnesten op de onderzoekslocatie verloren gaan aangezien deze niet aanwezig zijn. Daarnaast zullen de aanwezige nesten in de omgeving van de onderzoekslocatie niet worden verstoord door de werkzaamheden. Tevens maakt de onderzoekslocatie geen onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de huismus aangezien er in de omgeving voldoende alternatief is.

Figuur 10. Verspreiding van de huismus op basis van inventarisatie in het seizoen 2020. De witte omlijning geeft de onderzoekslocatie aan. De rode cirkels geven de aangetroffen nestlocaties van de huismus aan.

5.2 Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Tijdens alle de drie veldrondes zijn op en rondom de onderzoekslocatie zeer weinig gierzwaluwen waargenomen. De enkele individuen die zijn waargenomen vlogen hoog in de lucht over en hadden verder geen binding met de onderzoekslocatie. Er zijn geen invliegende individuen waargenomen die erop duiden dat er een nestlocatie van de gierzwaluw in de bebouwing op en rond de onderzoekslocatie aanwezig is. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en voortplantingsplaats vormt voor de gierzwaluw. Verstoring van jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw is niet aan de orde.

5.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Vleermuizen verblijven in ruimtes onder overhangende dakpannen, onder losliggende dakpannen, in ruimtes achter betimmeringen en in boomholtes. Tijdens het veldbezoek van 5 juli 2020 is in het onderzoeksgebied een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis geconstateerd. Deze bevindt zich onder de dakpannen ongeveer 30 cm linksonder van de nok van het woonhuis aan de Koningin Wilhelminaweg 4 (figuur 11 en 12). Negatieve effecten ten aanzien van deze verblijfplaats zijn niet op voorhand uit te sluiten. Tijdens de overige veldbezoeken zijn geen invliegende, uitvliegende, zwerende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen binnen de onderzoekslocatie.

Figuur 11. Verspreiding van vleermuissoorten op basis van inventarisatie in het seizoen 2020. De witte omlijnning geeft de onderzoekslocatie aan. De oranje cirkel geeft de locatie van de zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis weer.

Figuur 12. Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis op de onderzoekslocatie.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Er zijn ten tijde van het onderzoek geen verblijfplaatsen nabij de onderzoekslocatie waargenomen. Eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen buiten de onderzoekslocatie zullen, als gevolg van de voorgenomen plannen, echter ook niet verstoord worden vanwege de afstand tot de planlocatie.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De voorgenomen plannen zullen bij de herinrichting van het terrein echter niet leiden tot het wegnemen van essentieel foerageergebied. De tuin aan de oostelijke zijde van de onderzoekslocatie blijft behouden. Daarnaast is er voldoende foerageergebied in de omgeving, in de vorm van bomenrijen, tuinen en parken.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Tijdens de veldbezoeken zijn evenmin eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen werden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus en gierzwaluw

Beschermingsregime

De nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen of gierzwaluwen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Functie van de onderzoekslocatie voor broedvogels

Op basis van de gemaakte onderzoeksinspanning is redelijkerwijs uit te sluiten dat de onderzoekslocatie als broedplaats dient voor huismus of gierzwaluw.

6.2 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Onder deze vaste rust- en voortplantingsplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

In de woning op de onderzoekslocatie bevindt zich een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Een zomerverblijfplaats kan tevens als milde winterverblijfplaats dienen. De voorgenomen sloop van de woning betekent een verstoring en vernietiging van deze verblijfplaats en daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen.

De maatregelen die genomen dienen te worden om de functionaliteit van de zomerverblijfplaats te behouden zijn in te delen in de volgende vier stappen:

1. Voor tijdelijke alternatieve zomerverblijfplaatsen geldt dat deze drie maanden binnen de periode april-oktober moeten hangen voordat de werkzaamheden mogen starten aan desbetreffende woning. Eind juli 2020 zijn 8 vleermuiskasten (4 van het type VK WS 08 en 4 van het type VK MP 02) opgehangen aan bomen op de onderzoekslocatie (binnen 200 meter van de aangetroffen zomerverblijfplaats). Deze kasten voldoen aan de eisen zoals gesteld in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, versie juli 2017).
2. De betreffende verblijfplaats dient voorafgaand aan de werkzaamheden ter plaatse van de te slopen woning ongeschikt te worden gemaakt. Dit kan alleen buiten de gevoelige periode, dat wil zeggen half april - half mei of september - half oktober bij een avondtemperatuur van ten minste 10 °C. Het ongeschikt maken houdt in dat de randpannen van de woning verwijderd worden en dat er tochtgaten in de gevels worden gemaakt zodat tocht ontstaat en de vleermuis uit zichzelf zal vertrekken.
3. Circa 3 dagen na het ongeschikt maken dient een controlerende uitvoering te worden om te bevestigen dat de vleermuizen vertrokken zijn. Indien geen vleermuizen meer aanwezig zijn kan gestart worden met de totaalsloop.
4. Na uitvoering van de werkzaamheden dienen minimaal 6 permanente inbouwkasten (figuur 13) in verschillende windrichtingen in de nieuw te bouwen woon-eenheden (1 in elke woning) te worden ingebouwd volgens de eisen zoals gesteld in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, versie juli 2017) om de zomerverblijfplaats in de toekomstige situatie te behouden.

Figuur 13. Voorbeeld inbouwsteen voor vleermuizen.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Aannemingsbedrijf Janssen-Groesbeek een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Bruuk 1 en Koningin Wilhelminaweg 4 te Groesbeek.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van sloop van de huidige bebouwing en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in maart 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 11917.001 D1, d.d. 20 maart 2020).

De initiatiefnemer is voornemens de huidige woning en de schuren te slopen en op de locatie in totaal zes vrijstaande woningen te realiseren. Hiertoe worden (nader te bepalen) bomen gekapt. De tuin ten zuidoosten van het woonhuis met de dichte begroeiing en de zuidoostelijke helft van het perceel blijven ongemoeid.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

In de woning op de onderzoekslocatie bevindt zich een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Een zomerverblijfplaats kan tevens als milde winterverblijfplaats dienen. De voorgenomen sloop van de woning betekent een verstoring en vernietiging van deze verblijfplaats en daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen.

Conclusie

De initiatiefnemer is voornemens om, op basis van de aangetroffen functies, de werkzaamheden gefaseerd uit te gaan voeren. Het te verwijderen groen en de sloop van de schuren zal op korte termijn uitgevoerd worden. De ontwikkeling van perceel 2 t/m 6 (zoals aangegeven in figuur 9) zal niet van invloed zijn op de betreffende zomerverblijfplaats in de te slopen woning. De sloop van de woning zal pas uitgevoerd worden nadat de te treffen maatregelen voor vleermuizen zijn genomen (zie paragraaf 6.2). Dat betekent dat de sloop van de woning op zijn vroegst eind april 2021 plaats zal vinden, nadat de woning onder ecologische begeleiding ongeschikt is gemaakt. In de nieuwbouw worden daarnaast minimaal zes inbouwvoorzieningen voor vleermuizen gerealiseerd.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 Kennisdocument, Gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017

BIJ12 Kennisdocument, gierzwaluw, *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017

BIJ12 Kennisdocument, Huismus, *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een diersoort dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

